

Latvijas vides
aizsardzības fonda
administrācija

LIFE projekts “CoHaBit”

«Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā «Piejūra»»
(LIFE15NAT/LV/000900)

Ārvalstu pieredze un ieguvumi no
biotopu saglabāšanas pasākumiem

Agnese Jeņina

Biedrības „Baltijas krasti” LIFE CoHaBit projekta vadītāja

LIFE CoHaBit

Biotopu dabas aizsardzības metodes un ieguvumi, prakšu apzināšana

Dabas aizsardzības un biotopu atjaunošanas ārvalstu pieredzes metožu un ieguvumu apzināšana

Apkopoti citu LIFE projektu piemēri, analizēti biotopu apsaimniekošanas pasākumi

Labākās un interesantākās metodes apkopotas prezentācijā

Dānija

- REWETDUNE-LIFE (Mitrāju atjaunošana kāpu biotopos) 2014 – 2019
- REDCOHA-LIFE (Piekastes biotopu atjaunošana) 2013 – 2018
- RAHID (Atlantijas virsāju un iekšzemes kāpu atjaunošana) 2010 – 2016

Galvenie problēmjaucājumi:

- Atklāto kāpu aizaugšana
- Virsāju aizaugšana
- Mākslīgi veidots hidroloģiskais režīms
- Invazīvās sugas
- Piekastes putnu sugu populāciju strauja sarukšana
- Mitro starpkāpu ieplaku biotopu degradācija

Mērķi:

- Dabiska hidroloģiskā režīma atjaunošana
- Invazīvās sugas Krokainās rozēs un latvāņa iznīcināšana
- Dabas aizsardzības veicināšana un piekrastes kāpu biotopu un starpkāpu ieplaku atjaunošana
- Teritorijas sagatavošana ganībām
- Dažādu putnu un dzīvnieku sugu populācijas stabilitātes atjaunošana

Dānija – Metodes 1

Invazīvās sugas - Krokainās rozes iznīcināšana

Dānija – Metodes 2

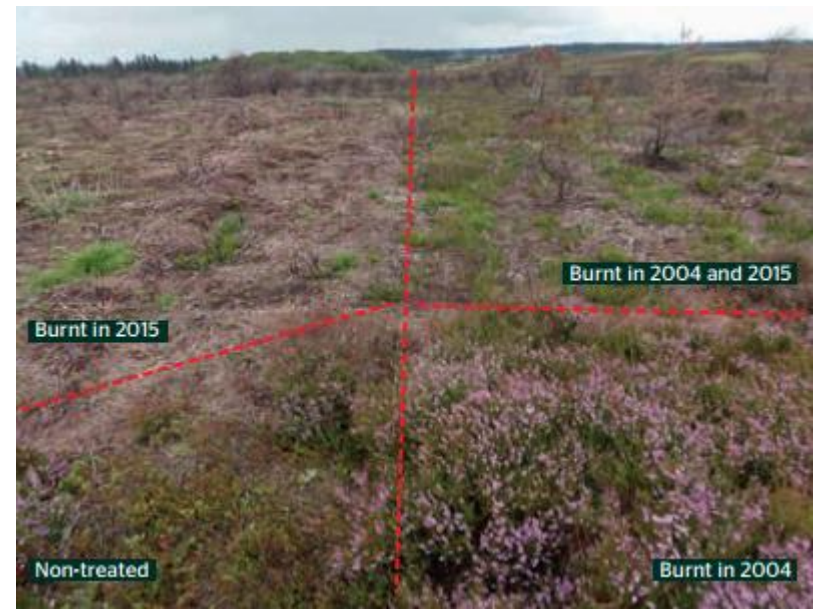
Piekrastes kāpas – Nevajadzīgā augāja noņemšana un izvešana

Dānija – Metodes 3

Sagatavošanās ganībām, kontrolētā dedzināšana

Zviedrija

- SLIFE Coast Benefit (Mitrāju, mežu un veco lauksaimniecības zemju atjaunošana) 2013 – 2019
- SandLIFE (Smilšaino augšņu biotopu atjaunošanas Ziedrijas dienvidos) 2012 – 2018

Galvenie problēmjautājumi:

- Meža biotopa aizaugšana
- Meža plantāciju monokultūru stādīšana
- Amerikas ūdeles nelabvēlīga ietekme uz putnu populācijām
- Pļavu aizaugšana
- Nepietiekams mitruma režīms mitrājos
- Invazīvās sugas

Mērķi:

- Sabiedrības izglītošana par dabas vērtībām
- Meža dabisko biotopu atjaunošana
- Dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošana
- Invazīvās sugas Krokainās rozēs iznīcināšana
- Amerikas ūdeles medības
- Dabas aizsardzības veicināšana
- Dažādu putnu sugu populācijas stabilitātes atjaunošana

Zviedrija – Metodes 1

Kontrolētā dedzināšana – meža atjaunošana, zālāju atjaunošana

Zviedrija – Metodes 2

Sabiedrības izglītošana – āra muzeju izveide, orientēšanās organizēšana, dabas vērtību izzināšana

Igaunija

- URBANCOWS (Pērnavas piekrastes pilsētas pļavu atjaunošana un pieejamības nodrošināšana) 2012 – 2016
  - Silma (Silmas dabas rezervāta apdraudēto sugu biotopa atjaunošana) 2002 – 2016

Galvenie problēmjaucājumi:

- Piekrastes pļavu aizaugšana
- Piekrastes lagūnu aizaugšana
- Nepietiekama ūdens apmaiņa piekrastes lagūnā
- Nepietiekama rekreācijas infrastruktūra
- Zems sabiedrības vides izglītības līmenis

Mērķi:

- Piekrastes pļavu biotopu atjaunošana
- Piekrastes lagūnu biotopu dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošana
- Ganību izveidošana
- Apsaimniekošanas tehnikas iegāde
- Vides apziņas veidošanas pasākumu organizēšana
- Ganībām nepieciešamās infrastruktūras uzstādīšana
- Rekreācijai nepieciešamās infrastruktūras uzstādīšana

Igaunija– Metodes 1

Piekrastes pļavu atjaunošana – atkritumu savākšana, pļavu pļaušana, smalcināšana

Igaunija– Metodes 2

Piekrastes pļavu atjaunošana – niedru pļaušana, dedzināšana

Igaunija – Metodes 3

Ganību izveide – lopu atvešana, nepieciešamās infrastruktūras izveide

Igaunija – Metodes 5

Lagūnu tīrīšana – niedru izvākšana, lagūnas gultnes attīrīšana

Igaunija – Metodes 6

Rekreācijas infrastruktūras izveide – laipu, un taku izbūve, skatu torņu izbūve

Nīderlande

- Revitalising Noordduinen (Pērnavas piekrastes pilsētas pļavu atjaunošana un pieejamības nodrošināšana) 2012 – 2016
- Dutch Coastal Dunes (Kāpu biotopu atjaunošana Nīderlandes piekrastē) 2005 – 2011

Galvenie

problēmjaautājumi:

- Invazīvās sugas
- Kāpu biotopu aizaugšana
- Nepietiekama vides pieejamība
- Vecās, neizmantotās armijas bāzes piekrastes teritorijā
- Nepietiekams hidroloģiskais režīms

Mērķi:

- Piekrastes biotopu atjaunošana
- Militāro teritoriju sanēšana
- Dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošana
- Ganību ieviešana
- Invazīvās sugas Krokainās rozēs iznīcināšana
- Piekrastes lagūnu biotopu dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošana
- Kāpu pārpūšanas procesu veicināšana
- Rekreācijai nepieciešamās infrastruktūras izveidošana

Nīderlande – Metodes 1

Piekrastes kāpu biotopu atjaunošana – noņemts vecais augājs un veicināta smilšu pārpūšana
Militārās teritorijas sanācija

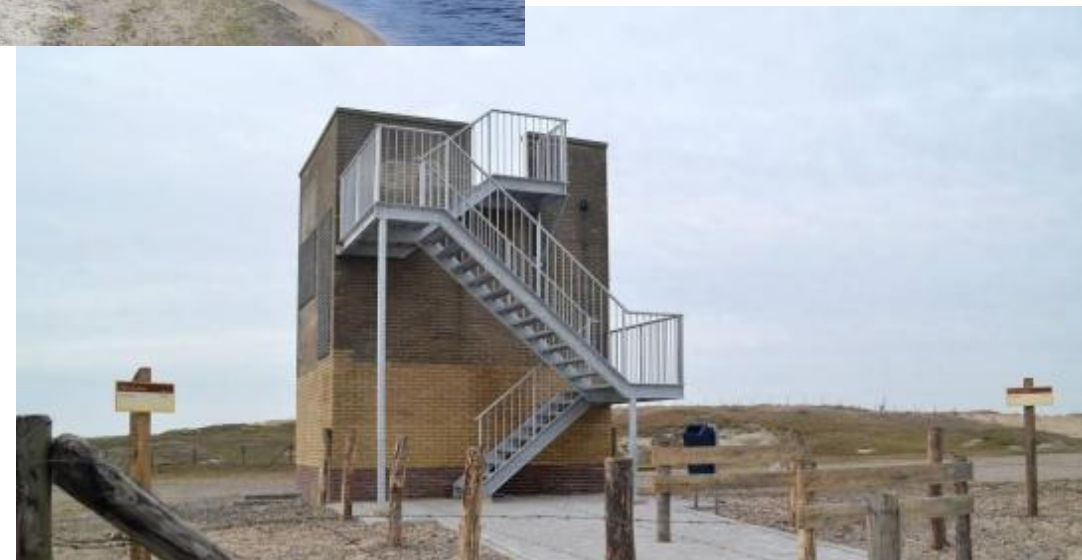

Nīderlande – Metodes 2

Ganību izveide

Hidroloģiskā režīma atjaunošana

Rekreācijas infrastruktūras izveide

Somija

➤ Vattajan dyyni LIFE (Piekraustes un kāpu biotopu atjaunošana *Vattaja* militārajā teritorijā) 2005 – 2009

Galvenie problēmjaucājumi:

- Liela atropogēnā slodze – rekreācija un tūrisms
- Stādītie menokultūru meži
- Interesešu salāgošana – militārās, rekreācijas, dabas
- Kāpu biotopu aizaugšana
- Nepietiekama vides pieejamība

Mērķi:

- Piekraustes biotopu atjaunošana
- Sabiedrības izpratnes veicināšana
- Jauno priedīšu izvākšana no pelēkajām kāpām
- Meža un pļavas ganību ieviešana
- Lauču veidošana
- Rekreācijai nepieciešamās infrastruktūras izveidošana

Somija– Metodes 1

Sabiedrības izglītošana
Rekreācijas infrastruktūras izveide
Pelēko kāpu atjaunošana

Starpvalstu projekts - BALTCOAST

➤ Baltijas piekrastes lagūnu un pļavu biotopu atjaunošana (Dānija, Vācija, Zveidrija, Lietuva, Igaunija) 2005 – 2012

Galvenie problēmjaucājumi:

- Nepietiekama piekrastes lagūnu apsaimniekošana
- Nepietiekama piejūras pļavu apsaimniekošana
- Mākslīgi veidots hidroloģiskais režīms
- Invazīvās sugas Krokainā roze
- Pļavu un lagūnu eitrofikācija

Mērķi:

- Piekrastes pļavu un lagūnu biotopu atjaunošana
- Sabiedrības izpratnes veicināšana
- Invazīvās sugas izvākšana no pelēkajām kāpām
- Pļavu un lagūnu ganību ieviešana
- Ūdens apmaiņas veicināšana lagūnās
- Dabiskā hidroloģiskā režīma atjaunošana
- Putnu salu veidošana
- Sabiedrības iesaiste un izglītošana

BALTCOAST – Metodes 1

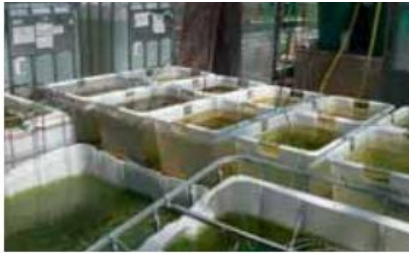
Putnu populāciju saglabāšanas aktivitātes
Invazīvās sugas noganīšana

BALTCOAST – Metodes 2

Sabiedrības iesaiste – smilšu krupja populācijas uzlabošanā
Pļavu pļaušana un noganīšana

BALTCOAST – Metodes 3

Ūdens apmaiņas veicināšana lagūnās
Hidroloģiskā režīma atjaunošana
Lagūnu atjaunošana

PALDIES PAR UZMANĪBU!

 [/baltijaskrasti.lv](https://www.facebook.com/baltijaskrasti.lv)

 [@balticoasts](https://twitter.com/balticoasts)

 [@balticcoasts](https://www.instagram.com/balticcoasts)

BALTIJAS KRĀSTI

www.baltijaskrasti.lv

Prezentācijā izmantoto projektu interneta vietnes

- REWETDUNE-LIFE <http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/life-hulsig-hede/>
- REDCOHA-LIFE <http://naturstyrelsen.dk/naturbeskyttelse/naturprojekter/life-saarbar-natur-langs-vestkysten/>
- RAHID <http://eng.naturstyrelsen.dk/nature-protection/nature-projects/life-hedeprojektet/>
- SLIFE Coast Benefit <http://www.lifecoastbenefit.se/Sv/in-english/Pages/default.aspx>
- SandLIFE http://sandlife.se/?page_id=785
- URBANCOWS <http://natura2000award-application.eu/finalist/2223>
- Silma
http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=home.showFile&rep=file&fil=LIFE02_NAT_EE_000181_LAYMAN.pdf
- Revitalising Noordoinderen <http://www.landschapnoordholland.nl/project/revitalisering-noordoinderen/english-summary>
- Dutch Coastal Dunes
http://ec.europa.eu/environment/life/project/Projects/index.cfm?fuseaction=home.showFile&rep=file&fil=LIFE05_NAT_NL_000124_LAYMAN.pdf
- Vattajan dyyni LIFE http://www.helsinki.fi/geography/research_Pirjo_H.html
- BALTCOAST <http://www.life-baltcoast.eu/home/>